

BILTEN

ISSN 1800-5101

Univerziteta Crne Gore

<http://www.ucg.cg.ac.yu>

Univerzitet Crne Gore
Cetinjski put b.b.

Broj : 180
Godina : 2004.
Podgorica, 25. jun 2004.

Broj primjeraka : 300

Imajući na umu da je pravo na obrazovanje osnovno ljudsko pravo, da visoko obrazovanje predstavlja izuzetno veliko kulturno i naučno blago i uvjereni da kodifikovana etička načela čvršće obavezuju pripadnike naše profesije na pravilno vršenje dužnosti i ovlašćenja akademskog osoblja, ne samo u pogledu stručnosti, već i u odnosu na vrijednosna mjerila, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 11. maja 2004. godine donosi

KODEKS AKADEMSKE ETIKE

Preambula

Kodeks predstavlja zajednički sistem vrijednosti, dominantni model profesionalnog ponašanja akademskog osoblja.

Prihvatajući etička načela, akademsko osoblje se obavezuje da će ih dosljedno poštovati uvijek i isključivo u interesu Univerziteta, svoga ugleda i dostojanstva, ugleda i dostojanstva studenata i svih ostalih lica sa kojima saraduju, kao i u interesu profesije.

Pripadnici akademskog osoblja svjesni su da su njihove etičke osobine sastavni dio akademske profesije.

Akademska zajednica Univerziteta odražava kulturnu, društvenu, političku, filozofsku, vjersku i ekonomsku raznovrsnost, što je izuzetno blago koga treba u potpunosti uvažavati.

Univerzitetska tradicija zasniva se na rezultatima koji su postignuti naučnom objektivnošću i moralnom vjerodostojnošću i doprinosi sveobuhvatnoj misiji u akademskoj zajednici i društvu u cjelini.

Svaki pripadnik akademskog osoblja će dobiti podršku Univerziteta ako se zbog poštovanja etičkih načela nađe u neprilici.

Etička načela nalažu odgovornost za javnu riječ i djelovanje, jer se samo tako može uspostaviti potrebn nivo povjerenja i tolerancije.

I Profesionalna odgovornost

Sloboda istraživanja i nastava primarne su vrijednosti univerzitetskog života.

Akademsko osoblje u svom radu, djelovanju i ponašanju dužno je držati se etičkih načela, načela naučne istine i kritičnosti i štiti ugled Univerziteta.

Akademsko osoblje se ponaša po načelima akademske slobode, etičke i intelektualne odgovornosti, njeguje vrijednosti raznovrsnog mišljenja, sistematske sumnje i lične inicijative.

Profesionalna sloboda, naučna radoznalost i istraživački duh ne mogu biti opravdanje za povredu osnovnih prava čoveka i dostojanstva kolega ili drugih građana.

Profesionalnoj slobodi je imanentna dužnost akademskih građana da unapređuju sopstvena znanja i vlastite kompetencije, razvijaju i podstiču kritičku misao, uzdižu akademske slobode i slobodu duha, pravično koriste, šire i prenose znanja i u svakom drugom pogledu ispoljavaju intelektualno poštenje.

Istraživanje i nastavna djelatnost na Univerzitetu mora biti moralno i intelektualno nezavisna od svakog političkog autoriteta i ekonomske moći.

Akademsko osoblje ima posebnu dužnost je da promovise uslove slobodnog duha i da dalje širi javnosti pojam akademske slobode.

Akademsko osoblje dužno je čuvati slobodu naučno-istraživačkog i nastavnog rada i štiti čast svog poziva i ne smije zloupotrebljavati autoritet svoje profesije radi ostvarivanja ličnih interesa ili u političke svrhe.

Akademsko osoblje dužno je unapređivati potrebe evropske dimenzije, posebno u razvoju nastavnih programa, međuinstitucionalnoj saradnji, šemama mobilnosti i integrisanih programa studija, obuke i istraživanja.

Akademsko osoblje dužno je da promovise humanističke principe i ljudska prava, razvija intelektualne vještine, podržava razvoj tolerancije i otvorenosti i podstiče profesionalnu radoznalost.

Iako su ponekad u prilici da slijede usputne interese, ti interesi ne smiju nikada da ugroze ili kompromituju akademsku slobodu, istraživački i stvaralački duh pripadnika akademskog osoblja.

Kad pripadnik akademskog osoblja ocijeni da se od njega zahtijeva djelovanje koje je u suprotnosti sa njegovim etičkim načelima ili ličnim, naučnim i intelektualnim uvjerenjima ili savješću, dužan je da pokrene raspravu o toj temi. Ako rasprava pokaže da su njegove ocjene bile opravdane, ili ako se okonča bez jasnog stava, ili ako do rasprave bez krivice člana uopšte ne dođe, Univerzitet podržava pravo svog člana da se ponaša po svojoj savjesti.

Akademsko osoblje je slobodno da razvija originalni metod istraživanja i sopstveni stil predavanja.

II Odgovornost prema studentima

Najviša odgovornost akademskog osoblja je da doprinese intelektualnom razvoju studenata.

Akademsko osoblje dužno je poštovati dostojanstvo studenata i ne smije među njima praviti razlike po osnovu rase, boje, vjere, pola, nacionalnog porijekla, bračnog stanja, političkog ili vjerskog ubjedenja, porodičnog ili socijalnog porijekla.

Akademsko osoblje treba da podstiče svoje studente na slobodan i ozbiljan prilaz učenju, primjenjujući najbolje moralne, profesionalne i stručne standarde u nastavi.

Isključivi kriterijumi za ocjenjivanje studenata su: znanje, razumijevanje i uloženi trud. Akademsko osoblje dužno je dosljedno se suprostavljati svim intervencijama u vezi sa ispitima.

Doprinos ili pomoć studenata u nastavi dostojna je poštovanja i opravdava mere pozitivne diskriminacije u ocenjivanju.

Akademsko osoblje ne smije uslovljavati ispunjenje nastavnih obaveza studenata i polaganje ispita kupovinom određene literature ili drugih nastavnih pomagala, seksualnim ponudama i ucjenama, kao i materijalnim i drugim iznudama.

Pripadnik akademskog osoblja poštuje kao povjerljive informacije koje kao takve dobio od studenta.

Akademsko osoblje ne smije posredno ili neposredno iskorišćavati, zloupotrebjavati, šikanirati, ucjenjivati i diskriminirati studente, niti se prema njima ponašati na nedoličan ili drugi način koji vrijeđa njihovo dostojanstvo.

Pripadnik akademskog osoblja ne smije sprječavati studente da preduzimaju nezavisno istraživanje u traganju za znanjem, niti sprječavati pristup različitim gledištima.

Pripadnik akademskog osoblja dužan je da uloži razuman trud da zaštiti studenta od okolnosti koje su štetne po njegovo učenje, zdravlje ili bezbjednost.

III Odgovornost prema kolegama

Pripadnici akademskog osoblja njeguju kolegijalne odnose zasnovane na međusobnom uvažavanju, poštovanju i razumijevanju, vodeći računa o zajedničkim akademskim vrijednostima.

U naučnim radovima, javnom djelovanju i u međusobnim odnosima akademsko osoblje je dužno njegovati kulturu argumentovanog dijaloga.

Nedopušten je laudativni pristup radovima drugih, ili uzdržavanje od kritike zbog ličnih interesa, ili ignorisanje tuđih radova zbog profesionalne ili lične netrpeljivosti.

Akademsko osoblje dužno je poštovati lično i profesionalno dostojanstvo mladih kolega i brinuti se o njihovom nastavnom i naučnom razvoju.

Akademsko osoblje dužno je poštovati lično i profesionalno dostojanstvo svih zaposlenih na Univerzitetu.

Akademsko osoblje dužno je da poštuje i brani stvaralačku slobodu saradnika.

Moralna je dužnost svakog pripadnika akademskog osoblja da ukaže na neetičko ponašanje svog kolege, odnosno na kršenje odredaba ovog Kodeksa.

IV Odgovornost prema instituciji

Akademsko osoblje dužno je u javnim nastupima i djelovanju promovirati humanističke vrijednosti, ugled struke i akademske zajednice i čuvati lično i profesionalno dostojanstvo kolega

Akademsko osoblje čuva integritet i dostojanstvo akademske institucije i radi po svom najboljem znanju, savjesno, pošteno, kulturno i posvećeno.

Iako poštuju pravila institucije, to ne ograničava akademsku slobodu osoblja da kritikuje i mijenja pravila.

U slučaju angažmana van akademske institucije, karakter i obim obaveza pripadnika akademskog osoblja mora biti usklađen sa radom i interesima institucije.

Akademsko osoblje dužno je da vodi računa o sukobu interesa i nespojivosti drugih javnih i privatnih funkcija i poslova sa akademskim statusom.

Protekcionizam, lobiranje, ucjene i pritisci, mito i korupcija i drugi oblici nečasnog uticanja na kršenje stručnih kriterijuma i standarda u obavljanju akademskih poslova predstavljaju najgrublju povredu pravila akademskog ponašanja.

Pripadnik akademskog osoblja ne smije da u javnom promovisanju ili reklamiranju koristiti ime Univerziteta na štetu njegovih interesa.

U nastavnom radu nedopušteno je promovirati stranačke stavove.

V Društvena misija

Akademsko osoblje dužno je da svojim autoritetom zastupa pozitivne akademske vrijednosti i da ih prenosi na širu društvenu zajednicu.

2. Vannastavne aktivnosti akademskog osoblja ne smiju ugrožavati kvalitet nastavnog i naučnog rada.

Akademsko osoblje ne smije podsticati, prihvatati ili obavljati poslove protivno ugledu struke i akademske zajednice.

Pripadnik akademskog osoblja ne smije da vrši javnu ili političku funkciju kako bi za sebe ili drugog obezbijedio profesionalne koristi.

Pripadnik akademskog osoblja ne smije da prihvati javnu funkciju bilo kog nivoa ukoliko se ona suprostavlja principima profesionalne objektivnosti.

Pripadnik akademskog osoblja ne smije koristiti sredstva za masovnu komunikaciju samo radi promovisanja svoje ličnosti.

Kada istupaju kao privatna lica, pripadnici akademskog osoblja dužni su da onemoguće stvaranje utiska da to čine u ime svojih kolega ili akademske institucije.

Pripadnici akademskog osoblja ne smeju zloupotrebjavati akademski autoritet radi ostvarivanja ličnih, porodičnih i političkih interesa.

Akademsko osoblje dužno je razvijati ekološku svijest.

VI Primjena

Na akademske odnose i ponašanje akademskog osoblja koja nisu opisana ovim kodeksom mogu se primjenjivati nepisana pravila i načela akademskih institucija, kao i univerzalni standardi profesionalnog akademskog ponašanja.

Ovaj kodeks mora biti tumačen i primijenjen tako da se na najefikasniji način ostvare ciljevi i potvrde vrijednosti koje su iskazane u Preambuli.

U slučaju etičke dileme pripadnik akademskog osoblja može se obratiti Sudu časti radi razjašnjenja.

Sud časti će utvrđivati odgovornosti i izricati mjere za povredu etičkih načela.

Sud časti je u obavljanju funkcije nezavisan i sudi na osnovu ovog kodeksa i Pravilnika, kojeg donosi Senat Univerziteta.

Etički kodeks će se primjenjivati po objavljivanju u "Biltenu Univerziteta".

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE

P r e d s j e d n i k ,
Prof. dr Ljubiša Stanković

Na osnovu člana 92 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 20. aprila 2004. godine donosi

PRAVILNIK O RADU SUDA ČASTI

Opšta odredba

Član 1

Sud časti Univerziteta Crne Gore (u daljem tekstu: Sud) utvrđuje odgovornost i izriče mjere za povredu etičkih načela utvrđenih Kodeksom akademske etike Univerziteta Crne Gore (u daljem tekstu: Univerzitet).

Nezavisnost Suda

Član 2

Sud je u obavljanju funkcije nezavisan i sudi na osnovu Kodeksa akademske etike i ovog pravilnika.

Trajanje mandata

Član 3

Mandat članova Suda časti traje tri godine. Članovi Suda su pripadnici akademskog osoblja Univerziteta.

Mjere koje Sud može izreći

Član 4

Za povredu Kodeksa akademske etike Sud može izreći sljedeće mjere:

- javnu opomenu,
- javnu osudu, sa objavljivanjem na sjednici Senata Univerziteta,
- javnu osudu, sa objavljivanjem u "Biltenu Univerziteta" i
- javnu osudu sa objavljivanjem u "Biltenu Univerziteta" i u medijima.

Stavovi Suda

Član 5

Sud može, na svoju inicijativu ili na predlog drugih pripadnika akademske zajednice, po pitanjima i pojavama od opšteg značaja koja su predmet Kodeksa akademske etike, donijeti predlog, preporuku, saopštenje, javnu pohvalu ili javnu osudu.

Ovi stavovi Suda dostavljaju se Senatu Univerziteta.

Sastav Suda

Član 6

Sud ima sedam članova koje bira Senat Univerziteta.

Predsjednik i zamjenik predsjednika Suda

Član 7

Sud ima predsjednika i zamjenika predsjednika.

Predsjednika i zamjenika predsjednika biraju članovi Suda iz svojih redova.

Javnost

Član 8

Rad Suda je javan, osim u slučajevima predviđenim ovim pravilnikom i zakonom.

Nadležnost predsjednika Suda

Član 9

Predsjednik Suda saziva sjednicu Suda, predsjedava sjednicom i obavlja druge poslove utvrđene ovim pravilnikom.

Zamjenik predsjednika Suda ima prava i obaveze predsjednika Suda u njegovoj odsutnosti i pomaže mu u radu.

Prvostepeni postupak

Član 10

Prvostepeni postupak vodi se pred vijećem koje čine predsjedavajući i dva člana iz sastava Suda.

Način donošenja odluka

Član 11

Sud, odnosno vijeće, donosi odluke većinom glasova ukupnog broja članova Suda, odnosno vijeća.

Sekretar Suda

Član 12

Sud ima sekretara.

Sekretara imenuje rektor, iz reda zaposlenih u Stručnoj službi Univerziteta.

Sekretar obavlja stručno-administrativne poslove za potrebe Suda, vodi evidenciju o izrečenim mjerama, daje potrebna obavještenja strankama i obavlja druge poslove po nalogu predsjednika Suda.

Pokretanje postupka

Član 13

Postupak pred Sudom pokreće se predlogom.

Predlog može podnijeti svako punoljetno fizičko lice i pravno lice (u daljem tekstu: predlagač).

Predlog se može podnijeti protiv pripadnika akademskog osoblja Univerziteta (u daljem tekstu: optuženi).

Sadržaj predloga

Član 14

Predlog treba da sadrži: naziv Suda, ime, prezime i adresu optuženog, vrijeme, mjesto i način povrede Kodeksa akademske etike, dokaze, ime i prezime, adresu i potpis predlagača.

Nepotpisani predlog ne uzima se u razmatranje.

Prethodno razmatranje predloga

Član 15

Predlog prethodno razmatra Sud u punom sastavu, ispitujući njegovu podobnost za utvrđivanje etičke odgovornosti i trudeći se da identifikuje moralne aspekte djela ili stanja povodom kojeg je predlog podnijet.

Predsjednik Suda određuje vijeće koje će sprovesti prvostepeni postupak.

Ukoliko Sud ustanovi da nema osnova za primjenu elemenata Kodeksa akademske etike, obustaviće postupak i o tome obavijestiti predlagača.

Dostavljanje predloga

Član 16

Vijeće Suda dostavlja optuženom predlog i ostavlja mu rok za odgovor, koji ne može biti kraći od pet dana.

Po isteku ovog roka zakazuje se rasprava na koju se pozivaju predlagač, optuženi, svjedoci i druga zainteresovana lica.

Otvaranje rasprave

Član 17

Raspravu otvara predsjedavajući i utvrđuje da li su pozvana sva lica i da li su pristupili raspravi.

Rasprava se može održati i u odsustvu optuženog, ako mu je predlog dostavljen i ako je uredno pozvan.

Odsustvo predlagača nije smetnja za održavanje rasprave, ako je uredno pozvan.

Tok rasprave

Član 18

Rasprava započinje navodima predlagača i optuženog, nakon čega se pristupa identifikovanju relevantnih činjenica i procjeni da li je povređen neki princip Kodeksa akademske etike, odnosno procjeni težine prekršaja i odgovarajuće sankcije.

Predlagaču i optuženom mora se omogućiti da se izjasne o svakom navodu druge strane.

Predsjedavajući vijeća

Član 19

Raspravom rukovodi predsjedavajući vijeća.

Predsjedavajući vijeća stara se da se iznesu sve činjenice i razjasne sve okolnosti važne za odluku.

Predsjedavajući vijeća daje i oduzima riječ, postavlja pitanja, traži objašnjenja i saopštava odluke.

Posle predsjedavajućeg vijeća, pitanja postavljaju i članovi vijeća, ako žele.

Rasprava, po pravilu, ima jedno ročište.

Zaključenje rasprave

Član 20

Nakon završetka dokaznog postupka, predsjedavajući vijeća poziva predlagača i optuženog da daju završnu riječ, a potom objavljuje da je rasprava zaključena.

Odluke vijeća

Član 21

Po zaključenju rasprave, vijeće se povlači radi donošenja odluke.

Ako vijeće nađe da optuženi nije učinio povredu Kodeksa akademske etike, oslobađa ga optužbe.

Ako vijeće nađe da je optuženi učinio povredu Kodeksa akademske etike, utvrdiće odgovornost optuženog i izreći jednu od mjera utvrđenih ovim pravilnikom.

Sadržaj i dostavljanje odluke

Član 22

Odluka sadrži: uvod, presudu, obrazloženje i pouku o mogućnostima prigovora.

Vijeće je dužno da u razumnom roku izradi odluku i dostavi je predlagaču i optuženom.

Prigovor Sudu

Član 23

Predlagač i optuženi mogu izjaviti prigovor Sudu protiv odluke vijeća kojom nijesu zadovoljni.

Prigovor se podnosi u roku od osam dana od dana dostavljanja odluke vijeća.

Sud dostavlja prigovor drugom učesniku u postupku koji ima pravo na odgovor u roku od pet dana od dana prijema prigovora.

Postupak po prigovoru

Član 24

O prigovoru odlučuje Sud u punom sastavu.

Neblagovremen ili nedozvoljen prigovor odbacuje se.

Neosnovan prigovor odbija se.

Osnovan prigovor usvaja se.

Odluke Suda po prigovoru

Član 25

Ako Sud usvoji prigovor, ukida pobijanu odluku radi otklanjanja nedostataka u pogledu činjenica ili procedure u ponovnom prvostepenom postupku, ili preinačava pobijanu odluku i na osnovu istog činjeničnog stanja odlučuje drukčije.

Kad je potrebno održati raspravu po prigovoru

Član 26

Sud odlučuje o prigovoru, po pravilu, bez rasprave.

Kad nađe da je radi razjašnjenja činjenica potrebno da se u drugostepenom postupku ponove već izvedeni dokazi, Sud će održati raspravu.

Primjena pravila parničnog postupka

Član 27

U pogledu raspravljanja, dokazivanja, zastupanja, vođenja zapisnika, izrade odluka i dostavljanja pismena, primenjuju se pravila parničnog postupka.

Inicijativa organu

Član 28

Ako Sud nađe da postoje uslovi za neku drugu odgovornost, uputiće inicijativu odgovarajućem organu.

Troškovi postupka**SADRŽAJ:****Član 29**

Postupak pred Sudom je besplatan, a svaka strana snosi svoje troškove.

Evidencija izrečenih mjera**Član 30**

O izrečenim mjerama Sud vodi evidenciju.

U evidenciju se unosi ime lica protiv koga je izrečena mjera i naziv ustanove u kojoj je zaposlen, vrsta povrede Kodeksa akademske etike, izrečena mjera i datum donošenja odluke.

Stupanje na snagu**Član 31**

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Biltenu Univerziteta.

1. Kodeks akademske etike.....	1
3. Pravilnik o radu Suda časti	3
4. Odluka o izboru sedam članova suda časti.....	5

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE

P r e d s j e d n i k ,

Prof. dr Ljubiša Stanković, s.r.

Na osnovu člana 19 Statuta Univerziteta Crne Gore i člana 6 Pravilnika o radu Suda časti, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 24.06.2004. godine donio je

**ODLUKU
O IZBORU SEDAM ČLANOVA SUDA ČASTI**

I

Za članove Suda časti Univerziteta Crne Gore biraju se:

1. **Dr Dragan Radonjić**, prorektor Univerziteta i redovni profesor na Pravnom fakultetu u Podgorici.
2. **Dr Drago Radulović**, redovni profesor na Pravnom fakultetu u Podgorici.
3. **Dr Bojka Djukanović**, dekan i redovni profesor Filozofskog fakulteta u Nikšiću.
4. **Dr Radenko Pejović**, redovni profesor na Gradjevinskom fakultetu u Podgorici.
5. **Dragan Karadžić**, redovni profesor na Fakultetu likovnih umjetnosti na Cetinju
6. **Dr Sreten Mandić**, direktor i naučni savjetnik Instituta za biologiju mora u Kotoru
7. **Dordje Malović**, predstavnik asocijacije studenata postiplomskih i doktorskih studija u Senatu Univerziteta.

II

Mandat članova Suda časti traje tri godine.

III

Odluka stupa na snagu danom donošenja

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE

P r e d s j e d n i k

Prof. dr Ljubiša Stanković, s.r.